

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Pe pokti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 14.

V Ljubljani, v sredo 18. januarija 1893.

Letnik XXI.

Slovenski liberalci in loža.

VII:

Katoliška — kriva vera.

Loža dalje očita duhovščini, da ne uči prave vere, ampak krivo vero, zmoto. To dela pa loža zato, da bi ljudstvo odvrnila od duhovnikov. Katekizem kadošev govori v tej stvari: To, kar duhovniki uče, ni prava vera, to je prazna vera, kriva vera, duhovniki so katoličanstvo spridili in onečastili. (L. T., II., str. 302, 345, 387 in 389.) Stari škotski obrednik pa trdi, da je katoličanstvo spremenilo prvotno krščanstvo v spako.

Slovenski liberalci zmerjajo pa one, ki kažejo na njihove zmote, z obrekovalci. „Slov. Nar.“ 22. avgusta pa trdi: specifično kranjska vera, kakoršno hoté zdaj vpeljati, je kriva vera; 18. oktobra toži nad nepravim katolicizmom, in vera, katera se zdaj oznanjuje od duhovnikov, je potvorjena, podvržena katoličanstvu. Prava vera se je ohranila le še pri liberalcih, še celo papež je nima. Saj piše „Slovenski Narod“ 10. septembra, da je še celo papež Pij IX. blagega spomina zapeljeval vernike v skušnjavo, in je bil svojemu nasledniku Leonu XIII v vsakem oziru (torej tudi v verskem) diametralno nasproten.

Pri tej točki omenim tudi napore naših liberalcev, posebno tlačanov pri „Slovanskem Svetu“, za pravoslavje. Hotéč zapeljati slovenski narod v razkol, slepe ljudi, da je razkolna cerkev ona prava cerkev, v kateri sta učila sveta brata Ciril in Metod. Ako je pa vzhodna, razkolna cerkev prava, mora

tedaj katoliška cerkev biti nepravna in njena vera kriva vera, ker resnica je le ena.

Cerkev sovražnica narodnosti.

Odkar je narodnostni čut tako vzbujen, je klic: „duhovnik je sovražnik naroda“ geslo, s katerim kaj rada pošilja loža svoje bojne čete v boj zoper cerkev in vero. Ta klic se razlega že več desetletij po vsej zapadni Evropi, in ta klic je še vedno sredstvo, s katerim vzdržuje loža oblast nad evropskimi narodi. „Klerikalizem je sovražnik“, zaklical je Gambetta, ko je šlo zoper konservativno Mac Mahonovo vladu; „klerikalizem je naš najhujši sovražnik“, vzkliknil je Crispi v laški zbornici nasproti nepokornim poslancem, ko so kazali voljo, izpodmakniti mu ministerski sedež. In res, za nekaj časa jih je s tem vzklikom pomiril. Kadar čuti loža kako pretečo nevarnost, naenkrat zatrobi v rog občutljive narodnosti in pokaže na klerikalizem kot sovražnika; te parole se polaste na to liberalni listi vseh narodov in ščejuje ljudi na duhovščino, in — nevarnost je odstranjena. S kratka, geslo: „duhovnik je sovražnik narodnosti“, je kost, katero loža v enomer gloda in katere se poslužuje v vsaki zadregi. Primeri posebno framašonski obrednik v višjih stopinjah v II. delu Taksilovih „tripičnih bratov“. Oficijski pisatelj, framašonski br. . . Findel, piše v tem oziru v brošuri: „Papstkirche und die Freimaurerei“ (str. 27), katera je izšla za odgovor na papežev encikliko zoper framašonstvo: „Rimska cerkev podpira vsako vražo, vsako zatiranje. Harmoničnemu napredku narodov ni nič bolj na potu, kakor avtoritetno načelo, kakoršnega zagovarja ta cerkev. To načelo drži duha narodovega v skrajno sramotni sužnosti. Vsak papežu udan katoličan izroča svoje otroke fanatizmu in vra-

žam in pomaga kovati verige prostemu narodnemu duhu.“

Kdo se tu ne spominja žalostnega kulturnega boja na Nemškem! Komaj se je nemška vojska vrnila leta 1871 zmagovalno domov, niso se še zacelile rane, še so tekale solze po dragih junakih, ki so darovali v boju za domovino kri in življenje, kar nastane boj med brati iste narodnosti, a različne vere. Od vzhodnega morja notri do švicarskih planin je ves liberalen svet kričal nad katoličani, vsi liberalni listi so bili polni psovovanja zoper nje, enoglasno so zahtevali, naj se jim omeji prostost, cerkveni redovi in svetni duhovniki, ki nočejo brezpogojno izročiti cerkve vsemogočni svetni oblasti, naj se zapodé čez mejo ali pa naj se potaknejo po ječah. Kaj so vendar hudega storili? Nikjer ni bilo nobenega resničnega dokaza, a izmišljeno očitanje, da so katoličani, posebno pa še njihovi duhovniki sovražniki domovine, nadomestilo je vse dokaze. Zastonj so se duhovniki sklicevali na svoje junaštvo v ravnokar končani vojski, zastonj na svoje, v tem boju dobljene rane, zastonj na katoličane, ki so padli v tem boju za domovino, zastonj na odlikovanja, ki so jih zaslužili, a vse to ni nič pomagalo. V očeh liberalcev so bili vendar le „sovražniki domovine“, in kot „brezdomovinci“ so morali zapustiti svojo domovino in pri tujih narodih iskati gostoljubja. Iz framašonskih listov one dobe se pa spozna, da se je načrt za kulturni boj osnoval v ložah in da so ravno framašonski listi najbolj silili vladu k temu koraku. Enako delajo sedaj framašoni na Francoskem, ki neprestano mečejo škofom in duhovnikom v obraz očitaje, da so sovražniki domovine.

Kaj pa slovenski radikalci? Tudi v tem oziru jih najdemo v službi framašonstva. Oči-

LISTEK

Gozdarjev sin.

(Povest iz domačega življenja. — Spisal F. S. F.)

VI.

V kratkem se je raznesla novica po Doselju, da se je Gozdar vrnil, pa brez sina. Ko so doselške žene natakale vodo za užino ter tam na koritu stale in rešale razne novice, prišla je tudi Gozdarka ter, ne da bi se kaj pomudila, hitro natočila škač ter ga zadela na glavo. Na obrazu se jej je brala globoka žalost in kdor bi bil pogledal natančneje v oči, izpoznal bi bil, da je nedavno jokala. — prav mnogo jokala.

Ali klepetava Kraljeva vendar ni mogla pustiti Gozdarke pri miru. Iztegnila je svoj gibljivi jeziček ter povprašala prav nedolžno, se vé:

„Ali Janeza ni bilo s starim?“

Gozdarka je pa kratko odgovorila, ker se ni mogla vtikati v pogovore v toliki žalosti:

„Menda je šel nekam drugam, in Klemen ga ni dobil.“

Pa je zavila hitro navkreber. Sosedo so pa še ugibale in presojevale, majale pomenljivo z glavami ter mencale z rokami pod predpasnikom — zakaj mrzlo je bilo tistega dne, in zato so se vendar le razšle.

Kako je bilo pri Gozdarjevih žalostno! Klemen sicer ni povedal vsega svoji ženi, toda že njegovo

vedenje, mračno lice in nekako skrivnostno otožno sevajoče oko je prenatano govorilo žalostni materi, da nima čakati nič prida. Poleg tega je pričel Klemen bolj samotariti. Nič več ni hodil k Brenčetu, kjer so se na večer zbirali vaščani, marveč ogibal se je družbe, kakor bi ga bilo nečesa sram.

Zato je pa toliko bolj pogosto zahajal v trg R. ter tamkaj posedal po gostilnah in v pijači topil in dušil mučne skrbi, ki mu jih je budila misel na nesrečnega sina. Vsacega beriča in nedomačinca se je ustrašil, misleč, da prinese grozovito vest, da mu je sin na Štajerskem ustreljen. Nikdar ni mislil, da bo še kdaj videl Janeza živega.

In prav te razmere, nemirna vest, da je on zakrivil nesrečo sinovo, po sekacijonu potrošeno premoženje; in kar je bilo najhuše, slaba družba, družba igralcev je zvalila Klemena s prave poti ter storila še bolj nesrečno Gozdarjevo hišo. Odkar je začel zahajati v trg, izostal je večkrat dolgo v noč tamkaj ter se še-le zelo pozna vračal domov, kar poprej ni bila njegova navada. Mina ga je vselej v skrbeh pričakovala in ni tatisnila poprej očesa, da se je mož vrnil. Sedela je sama pri peči in prebiralala molkove jagode ter goreče molila za sina, da bi ga Bog privedel zopet na pravo pot ter pripeljal zdravega, pobiljanega ali vsaj še živega zopet pod domačo streho.

Moža je pogostokrat skušala rahlo posvariti, da naj opusti ponočevanje ter se varuje, da ga ne izvodi slaba družba.

Toda Klemen se ni menil za taka svarjenja. Navadno jo je kratko pa precej osorno zavrnil: „Ne bodi no neumna! Kaj meniš, da sem pet let star; jaz imam v trgu svoja opravila in kupčije, in jaz sem gospodar, zato mi ne bo nihče ukazoval, kako in kam naj hodim.“

Mina mu ni oporekala — rajši je molčala. Saj je vedela, da ogenj še hujše plamti, če ga podpihavaš.

„Morebiti ima res kake kupčijske spletke“, dejala je sama pri sebi, „saj je od nekaj rad po malem kupčeval.“ Da bi tako naglo krenil s prave poti, ker je bil poprej vedno varčen in marljiv gospodar, mogla si ni misliti.

„Ko mine zima ter bode topet dela dovolj na polju, pa bode pustil vse pri miru ter se pridno bavil s svojim poslom.“

Toda vaščani so vse drugače znali povedati, zakaj da Gozdar zahaja v R. In Rožič, ki je bil prišel nekoč iz trga, je majajoč z glavo omenil pri Brenčetu:

„E, Gozdar, Gozdar, ta se mi smili, ta! Prav vse bo šlo rakom žvigat, če skorej ne pusti igre. Tisti Lah, ki se je pritepel lansko leto v R., ga menda skube, da Bog nas varuj.“

In pomilovalno so majali z glavami sočutni vaščani. Smilil se jim je sosed Gozdar, da se je toliko udal igri. — — —

Bilo je nekega večera pred pustom. Nebo je bilo le po nekodi oblačno, mrzel sever je popihaval

tanje, da je naša duhovščina nenarodna ali pa še celo protinarodna, to je — kakor videti — njihova glavna trdnjava, iz katere hočejo duhovščino moralno vničiti pri ljudstvu. Da se tega orožja poslužijo, je pa tudi umevno. To spozna tudi omejena liberalna pamet, da je naroden duh pri našem ljudstvu že precej zabujen in da ta nikogar bolj ne sovraži, kakor onega, ki mu hoče vzeti narodnost. Zato si mislijo: vtisnimo naši duhovščini na čelo Efiijaltovo znamenje brezdomovinstva, govorimo ljudem, da je duhovščina naši narodnosti sovražna, da se brati še celo z zagrizenimi nemškutarji, in ako se nam posreči to misel ljudem vtepati v glavo, potem je vsa veljava duhovščine vničena in zmaga je naša. Ali naši liberalci ne mislijo samo tako, ampak tudi tako delujejo. To dokazujejo fakta. Kolikrat so nas že liberalci pismeno in ustno zmerjali z brezdomovinci! Kdo bi to praštel! Tako napr. se roti radikalni moniteur 15. jun.: „Brezdomovinci, vi skušate uničiti narodna društva in podjetja, vam ni za domovino, ampak za svoje stranske namene, za katere vam je narod sredstvo“. In da bi bil vtis večji, zarohni še za njimi: „vi prekucuhi, ki delate zgago“. „Klerikalizem je brezнародen“ (29. apr.) „škofje so se zavezali z nemškimi liberalci, vsi so jednolični misli, v škofijski palači veje pravisti duh, kakor v praški kazini. Pastirski list (avstrijskih škofov) je naperjen proti Slovanom sploh, naj se še tako prikriva (17. febr.) mlajša duhovščina je deloma zašla na nenarodna pota (4. marca) „naši kapelani so galvanizovali vse nemškutarje v novo življenje, vrgli so narodnost za plot (6. marca) „duhovni zanemarjajo narodne stvari“ (5. jun.) „pastirski srebrno, zakriviljeno palico tu protežujejo italijanski, tam nemški življenji in napadajo narodnjake“ (3. avg.) „Po mislih škofa Zwergerja in njegovih učencev je Slovence zatirati sploh dobro in Bogu všečno delo (24. sept.)“ „Škofu Kahnu je zoperno vse, kar je slovensko, ne ljubi Slovencev, on je klerikalec in zato nasprotuje slovenskim težnjam (24. sept.)“ Posebno pa liberalci ljubljanskemu škofu očitajo mladenost in sovražstvo do naše narodnosti. Tako piše isti „Sl. N.“ 25. julija, da je ljubljanski škof vzel bojno kopje v maziljeno roko, gorje našemu narodu, ako se v njem vkorenini narodnostni indiferentizem ljubljanskega škofa; on hodi z nemškutarsko kliko roko v roki (19. okt.) troti in kraljice so tujei in iz medu se ne delajo potvice na Kranjskem; mrtvi roki je silno težko pest odpreti (18. apr.); iz graških hribov prišla je nemila sapa v nas in zatemnila

preko snežene odeje, otesal gostotve z drevja in piskal skozi drevesne vrhove, da so se globoko upogibale gole veje. V r-skem zvoniku je odbilo uprav polnoči. Votlo je brnel glas ter odmeval od bližnjega hriba, od koder se je čulo hripavo lajanje lisjakovo. Iz trga R. je prihitel v plašč zavit možak. Kučmo je imel pomaknjeno na oči, da je bilo komaj videti malo obraza izpod nje. Sneg je škripal pod njegovimi nogami, in večkrat se je celo izpodtaknil, opotekel, da se je komaj vzdržal v ravnotežju. Mož je nekaj govoril sam seboj in čuti je bilo, da je zelo nezadovoljen, — da je celo strastno razburjen.

Ko dospe do ozke brvi, ki vodi čez globoko kamenito strugo, po kateri teče le ob deževnem času deroč hudournik, odgrne plašč, da bi bolje videl po brvi, ter zajedno izpusti poluglasno: „Nikoli več!“ Na sredi poledične brvi mu izpodleti, slab držaj se odlomi, in ponočni prišlec pade znak na kamenje v globoki jarek.

Bolesten krik se je razlegel po okolici — toda nihče ga ni čul. Le burja je še silneje zatulila in izza oblakov je pomolil mesec zvedavo svoj obraz, kakor da je čul klic na pomoč — in zopet ni bilo sledu o živem bitju.

Drugo jutro so pa pripeljali iz trga R. na saneh ranjenca, ter ustavivši se sredi Doselja poprašali, kje je Gozdarjeva hiša. In kakor bi trenil, raznesla se je po mali vasi vest, ki je pretresla globoko vse sosede: „Gozdar se je sinoči nevarno pobil.“ (Dalje sledi.)

narodno obnebeje (5. junija). Naj se mi ne vzame za zlo, da zabiležim tu še prekrasen naslov, katerega je pritaknil slovenski liberalizem katoličanom sploh v „Slov. N.“ 27. oktobra. Tukaj imenuje to glasilo „fine naše inteligence“ vse zavedne katoličane: brezdomovinska sodrga. Kaj ne lep poklon!

Državni zbor.

Z Dunaja, 17. januarija.

Po enomesečnih počitnicah sošla se je danes poslaniška zbornica k nadaljevanju pretrganega zasedanja. Poslanci, katerih je bila prišla komaj polovica, niso kazali veselih obrazov, ampak vsem se je videlo, da nekaka mōra tlači politično obzorje. Tudi v tem kazala se je razlika od drugokratnih sej, da smo na predsednikovem stolu pogrešali častitljivo osebo dr. Smolkovo; hudi mrz mu menda ni dopuščal pota na Dunaj; dobil je za nedoločen čas dopust, predsedništvo pa je prevzel prvi podpredsednik baron Chlumecy, od katerega se nadejajo, da bo šlo pretresanje državnega proračuna urneje spod rok.

Pričenši današnjo sejo spominjal se je najprej veselega dogodka v cesarjevi hiši, s katero narodi sočutijo vse žalostne in vesele dogodke, kakor se to godi v najljubšem krogu, ki ga človek ima na svetu, v skupni družini. Nadvojvodinja Marjeta Sofija, hči cesarjevega brata nadvojvode Karola Ludovika, za katere dragoceno življenje so se pred letom tresli narodi avstrijski, poroči se v nekaterih dneh z unukom preslavnega maršala nadvojvode Albrehta, vrttembergim vojvodo Albrehtom. Podpredsednik izprosi si torej od zbornice dovoljenje, da sme predsedništvo v njenem imenu presvitlemu vladarju izreči njena najiskrenejša voščila. (Dobro, dobro!)

Na novo izvoljeni moravski nemško-liberalni poslanec Fux je storil obljubo, potem pa se je podpredsednik spominjal med počitnicami umrlega poslanca dr. Fussa. Razven njegovega poslanstva prazna sta še dva druga mandata; vseh poslancev je torej zdaj 350, izmed katerih jih pa nekaj že dlje časa boleha, da se ne morejo udeleževati zborovanja. V tem oziru je ravno konservativni klub jako na slabem, ker sta že dolgo časa bolna češka velika posestnika grofa Kinsky in Wratislaw, ravno tako štajerski konservativni nemški poslanec Karlson, ki je bil pa k današnji seji prišel, in katerim se v novejšem času žal pridružuje še goriški slovenski poslanec dr. Gregorčič.

Predno je zbornica prestopila k dnevnemu redu, sprožil je Pernertstorfer nujni predlog, s katerim se vladi naroča, da naj se postavno tolmači določbe društvenega zakona in določi, do katere meje se smejo gostje vabiti k društvenim shodom in jim dovoljevati udeležbo. Ta nujni predlog obveljal je soglasno brez vsakatega oporekanja.

Potem se je pričela razprava o proračunu notranjega ministerstva za javno varnost. Dr. Gessmann je pri tej priliki grajal nezadostno razsvitljavo dunajskega mesta in prijemal liberalno večino mestnega zbora. Podpredsednik Chlumecy ga je ustavil, češ, da ta reč z javno varnostjo nima ničesa opraviti. Ali Gessmann ga je takoj zavrnil, da je gotovo v najtesnejši zvezi z javno varnostjo, ako se vsled slabe razsvitljave na Dunaju godé ponočni napadi in umori.

Za njim je dalmatinski italijanski poslanec grof Bonda govoril o narodnih razmerah v Dalmaciji in ostro napadal hrvatsko stranko, grof Kounic pa in Kramar sta razpravljala društvene razmere na in sitnosti, ki jih v tem oziru delajo gospodške. Menda govori še Lienbacher in potem bo ta točka dovršena.

Poslanci so se le malo brigali za posamezne govornike; veliko bolj jih zanimajo razprave zastran snovanja nove večine. Ali zanesljivega se o tem danes ni nič izvedilo, toliko pa so poučeni krogi zagotavljali, da iz te moke ne bo kruha. Natančneje se o tem izve še le te dni, ko se snidejo razni klubi, da jim njihovi načelniki razložé dose danje obravnave. Konservativni klub se v ta namen snide v četrtek ob 10. uri dopoldne, slovenski poslanci pa se o tem razgovarjajo jutri med javno sejo.

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. januarija.

O sestavi nove večine posvetoval se je v ponedeljek ministerski svet. Ministri so se posvetovali

pred vsem o premembah vladnega programa, katere so priporočali zastopniki treh glavnih klubov. Oficialni listi izražajo še vedno nade, da se sestavi nova večina iz strank, s katerimi se pogaja vlada. Kakor smo se že mi izrekli, je tudi res mogoče, da se za nekaj časa tako večina sestavi, ali trajna ne bode. Za najnujnejše stvari je Taaffe tudi sedaj imel večino. Razven dispozicijskega zaklada je državnozborska večina dovolila vse postavke državnega budgeta. Pri takih razmerah bi bil Taaffe tudi lahko še nekaj časa vladal brez vseh teh pogajanj. Samo važnejših stvari ni moč rešiti brez trdne večine, ali za vse slučaje večine pa grof Taaffe na ta način, kakor se je sedaj lotil, ne bode imel. Posebno konservativci bodo toliko manj mogli podpirati vlado, čim bolj se približa levičarjem. Liberalci bodo pa tem prevzetnejši, čim bolj bode grof Taaffe odvisen od njih. Dali mu bodo še čutili, da se vzdržuje le od njih milosti. Levičarji so zahtevali pri konferencah, da se v vladni program vsprejme tudi daljna izvršitev češko-nemške sprave. Temu je odločno ugovarjal grof Hohenwart in podpiral ga je finančni minister dr. Steinbach. Grof Schönborn je pa nekako posredoval. On ni bil za to, da se ta stvar sprejme v vladni program, ali obetal je, da bode storil vse, kar bode le mogoče. Levičarji se bodo naposled najbrž zadovoljili s temi pojasnili, ker vedó, da preveč ne smejo napenjati strun.

Pri volitvah v *Liberi* so liberalci igrali čudno vlogo. Kandidate so postavili, ali glavno vodstvo nemško-liberalne stranke v Pragi se je pa takoj zbalo nemških nacijonalcev in je naročilo nekaterim prijateljem v *Liberi*, da delajo za nemške nacijonalce. Nemški nacijonalci so bili zapretili, da bodo v deželnem zboru hodili svoja pota, ako propadejo v *Liberi*. To bi pa jako škodovalo vplivu nemško-liberalne stranke. Kakor znano, je v *Liberi* pri volitvah šlo za to, da mesto pride v roke ljudem, ki ne bodo povsod kazali svojega prusofilstva. Ker liberalci hočejo veljati za eminentno avstrijsko stranko, bili bi pričakovali, da bodo napeli vse sile, da zmagaajo. Sedaj se je pa pokazalo, da so pri njih le strankarski interesi prva, avstrijsko domoljubje še le druga stvar. Ko bi liberalci imeli malo več odločnosti in pa poštenja, bi se marsikje na severnem Češkem prusizem tako odločno ne kazal. Pa kaj hočemo od njih pričakovati, ko sami v resnici niso nič boljši, kakor nemški nacijonalci, samo da ne kažejo tako očitno pravega mišljenja. Želimó, da vlada iz dogodkov v *Liberi* spozna, koliko se sme zanašati na liberalno stranko.

Mladočeh Vašaty z novim radikalnim listom nima sreče. Prva številka je bila konfiskovana, ker je hujskala proti jedinstvi države in državnim ustavi. Proti konfiskaciji se je bila vložila pritožba. Pri ugovorni obravnavi se je naglašalo, da prizadevanje po češkem državnem pravu ni nič nedovoljenega. Sklicevalo se je na reskript iz 1871. leta in pa na grajo, katero je zbornica izrekla poslancu Mengerju, ki je blatil češko državno pravo. Sodišče je pa izreklo, da so merodajne le obstoječe postavbe, po katerih kraljestva in dežele zastopane v državnem zboru sestavljajo jednoto, in rovanje proti tej jednoti je kaznjivo. Ravno tako je zabavljanje proti trodržavni zvezi hujskanje proti državi, ki je sklenila to zvezo. Ta razsodba je jako daleč segajoča in obsega marsikaj, kar dosedaj ni bilo navadno. Če se bode vedno tako postopalo, bodo češki listi imeli kaj težavno stališče.

V tem, ko se liberalizem pri nas bori za veljavo, gospodari na *Ogerskem*. Sedaj je izpraznjeno mesto predsednika ogerskega računišča. Za to zbornico predlagata tri može, izmed katerih se potem imenuje novi predsednik. Liberalci hočejo predlagati na prvem mestu Rakowskega, načelnika ogerske prostozidarske velike lože. Večina zbornice poslancev bode gotovo zanj. Gospodska zbornica se bode nekaj ustavljala. Pokazalo se bode torej, koliko odločnosti imajo ogerski velikaši. Če se sedaj upró imenovanju tega prostozidarja na tako mesto, potem je pričakovati, da tudi preprečijo liberalno cerkveno zakonodajo. Če se bodo katoliški člani gospodske zbornice sedaj udali, bodo potem na-nje še huje pritiskali liberalci, ko pridejo druga važnejša vprašanja na vrsto.

Panamska afēra bode še dolgo vznemirjala vse francosko prebivalstvo. Še marsikak spoštovan politik bode uničen v tem političnem boju. Sedaj se posebno listi zaganjajo v Carnota. Kakor

(Dalje v prilogi.)

se sodi, posebno bivši ministri Floquet, Freycinet, Rouvier in Constans delujejo proti Carnotu. Carnot se je mnogo prizadeval, da je te može odrinil iz javnega življenja, ker se je bal, da ga kateri izpodrine. Posebno Constansa je največ Carnot sam odstranil, zato pa sedaj ta z vsemi silami deluje proti njemu. Za Constansa je že to dobro, da v panamsko afero ni toliko zamotan, da bi ga mogli zapreti in mu tako zamašiti usta. Monarhistični in nekateri radikalni listi pa napadajo Carnota tudi zategadel, ker se nadejajo, da bi pri odstopu Carnotovem se ponudila prilika, obnoviti monarhijo. Rouvier zahteva, da se preiskava proti njemu ustavi, sicer bode razkril, da je tudi sedanji ministerski predsednik dobival denar od panamske družbe.

V **Bolgariji** je mej Bolgari in Grki razpor zaradi neke cerkve v Plovdivu. To cerkev je sezidal oče bivšega bolgarskega zastopnika v Carigradu, Vulkovića, predno sta se razdelili grška in bolgarska cerkev. Grki zahtevajo, da se jim pusti ta cerkev, ker je sezidana pred cerkvenim razkolom. Bolgari pa zahtevajo, da se jim prepusti ta cerkev, ker jo je zidal Bolgar. Vlada je pa cerkev zaprla in jo poprej ne odpre, da se stvar vred.

V **Egiptu** je nakrat se premenila vlada. Pod kralj je odstavil Mustafa Femi paša. Predsednik novemu ministerstvu je Fakri paša, Butros paša je prevzel finančno ministerstvo in Maslum paša pa pravosodno ministerstvo. Te premembe Angliji niso po volji in bodo dale povod razporom mej Egiptom in Anglijo. Govori se že, da ta prememba utegne imeti še velike politične posledice. V Londonu se boje, da bode nova egiptska vlada odločnejše zahtevala, da se odpokličejo angleški vojaki iz Egipta. Sploh bode nova vlada skušala pridobiti si večjo samostojnost od Anglije. Sedaj so v Kajiri prav za prav odločevali jedino Angleži. V sodnih in finančnih stvareh so posebno odločevali Angleži. Ta angleški vpliv se je kazal posebno v škodo Franciji in zaradi tega so Francozi vedno delali na to, da se v Egiptu pokliče na krmilo vlada, ki se ne bode ravnala jedino po migljajih z angleške strani, in to se je sedaj zgodilo.

Sploh bode Afrika zopet obračala na-se večjo pozornost. Ne le Egipt, temveč tudi v **Maroku** se godé stvari, s katerimi se bode pečala evropska diplomacija. Omenili smo že, da je bil ubit angleški podložnik v Tangeru in da so Maročani že obljubili zadoščenje. Mej Anglijo in Marokom je pa še več drugih nasprotstev posebno v trgovskih zadevah. Poslednje dni je Anglija začela z vso odločnostjo pritiskati na maročansko vlado. To je pa vzbudilo nezaupnost nekaterih evropskih vlastij, ki se boje za svoj vpliv v tej afriški državi. Več evropskih držav že dolgo hrepeni po tej deželi in se boji, da bi Angleži ne dobili vse oblasti v roko, kakor so jo Francozi v Tunisu. Zaradi tega se je pa odposlalo več vojnih ladij v Tanger s pretvezo, da varujejo podložnike dotičnih držav, v resnici pa le zaradi tega, da varujejo političen vpliv. Vlasti druga drugi ničesa več ne zaupajo.

Socijalne stvari.

Beraški obrt. Pisali smo že na tem mestu, da nekateri izvajajo beraštvo kot obrt. To nam dokazuje tudi razglas varšavskega policijskega načelnika, general-majorja Klajgelsa, ki je bil pred kratkem natisnen v „Varš. pol. gazeti“, ki ga tukaj po vsebini podajemo.

Neki Kazimir-Konrad Vencelj, avstrijski državlján, nekoliko izobražen in jako trden, je živel v Varšavi brez dela z Justino Drozd, tudi avstrijsko državljanko. Dvoje otrok njenih je priučil Vencelj za — beraštvo. Pošiljal ju je s pismi k znanim dobrodušnim osebam, v katerih je lagal o neskončni bēdi, o boleznih, o vseh mogočih stiskah. Znal si je pridobiti raznih naslovov. Podjetje mu je vspevalo; da, pomnožil je je s časom. Dobil je še drugih otrok, ki jih je navadil, da so beračili kot — dijaki. Napravljaj jim je lažnjiva spričevala, pisal jim lažnjive prošnje, in tako slepil dobrotne ljudi. Tako je kmalu narasla cela družba postopačev, ki so vsi dobro živeli z beračenjem.

Po velikih mestih je povsod takih premetencev obilo, in po našem mnenju niso najboljši znak nove dóbe. Proletarijat, ki išče dela, je že huda stiska; tu pa se nam pojavlja proletarijat, ki noče dela,

ljudje, ki hočejo posnemati židovske bogataše v tem, kako se lahko živi — na tuje troške.

Poljedelci na Ruskem. Strašna lakota, ki je z vso grozo gospodarila predvanskem in vlni na Ruskem je vzbudila venderle mnogo dobrega. Posvetovali so se vsi domoljubi in mislili, kako bi se dala taka nesreča v bodoče zabraniti. Najpreje so seveda razmatravali o žitnih zalogah in o tem, kako bi se dalo poljedelstvo izboljšati; vlada je sama sklicala mnogobrojno komisijo v ta namen. Škoda je samo, da se glavnega vprašanja ta komisija ni dotaknila in da so tudi drugod premalo mislili na to.

Največja napaka ruskega poljedelstva je namreč ta, da so poljedelci z velike večine samo najemniki. Revščina mora rasti; najemnina namreč vedno raste vsled tega, ker se jih vedno več oglašja in se zato najemniki kosajo mej seboj; cena poljedelskim pridelkom pa pada. Zadnjih 13 let je po nekaterih krajih najemnina se potrojila, popetorila, da celó podesetorila. Kako si more ubogi najemnik kaj pridobiti, ker mora toliko plačevati za najem in ima poleg tega še vsakovrstnih troškov. V 76 okrajih, koder so znani posamični podatki, se plačuje 24 milijonov rubljev same najemnine na leto. Po 25 rubljev pride na jeden dvor. Do 30 rubljev je pa drugih raznih troškov.

Vrh tega pa pri teh razmerah tudi zemlja trpi. Najemna pogodba se sklepa često le za jedno leto. Seveda skuša najemnik z najmanjšimi sredstvi doseči najboljših vspehov; zemljo vsled tega izsesava, kolikor more. Kratka najemna doba je po trditvi vseh strokovnjakov najboljšo sredstvo, da se zemlji rodilna moč uniči. — Prvi pogoj, če se hoče ugodno rešiti pereče poljedelsko vprašanje na Ruskem, je tedaj v tem, kako odstraniti ta nabroj najemnikov in jim pripomoči do stalnega, lastnega posestva.

Kako se zida v Berlinu. Pred sodnijo v Berlinu se je moral zagovarjati zidarski polir Hennig, ker je bil zatožen zaradi goljufije. Dasiravno je že spravi žid Stern njegovega očeta, stavbinskega mojstra, v revščino in sramoto, vsedel se mu je na limanice tudi sin. Ker ni imel Hennig denarjev kupil je na videz od žida Sterna zemljišče za 37.000 mark in je začel zidati. Istiniti lastnik je bil seveda žid. V gotovih rokih je posojeval denar, 5000 do 6000 mark, da se je lahko naprej zidalo, — ker napove, da več ne posodi. Hennig je pa vendar naprej zidal — na dolg. Zidarjem je sicer plačeval, a rokodelci so morali čakati na plačilo. Slednjič je Stern nedozidano hišo kupil prav po ceni, ker se je morala prodati po njegovem prizadevanju. Obrtniki so seveda prišli ob vse svoje terjatve. Pri sodniji so sicer vedeli, da je bil podjetnik pravo za pravo žid Stern in Hennig samo orodje v njegovi roki, a vendar se mu ni mogla krivica dokazati, in Hennig je bil obsojen na štiri mesece v ječo. Enaka podjetja so pastji za obrtnike. Vsak bi rad kaj zaslužil, loti se tedaj dela. Od konca se mu plačuje, potem plačilo zaostaja, dokler popolnoma ne izostane. Tako dela ubogi rokodelci zastoj, da se žid bogati.

Sprava med Vollmar-om in Liebknechtom. Pri shodu socijalnih demokratov p. l. v Berlinu se je naredila sprava med Vollmar-om, zastopnikom drž. socializma, in Liebknechtom, vodnikom socijalne demokracije. V listih „Münchner Post“ (lastnina Vollmar-ja) in „Vorwärts“-u se je bil boj zaradi tega že več kot dve leti. Sprava je bila sicer že pred shodom med obema vodnikoma sklenjena, ter se je le objavila. Vollmar je dobil za svoj list podporo 10.500 mark, in zet Liebknechtov, Bruno Geiser, je prišel v vredništvo „Vorwärts“-a z letnimi dohodki 5000 mark. Celi boj se je imenoval pri shodu „Wortstreit“. Pri tej priložnosti je izpregovoril Liebknecht pomenljive besede: „Ako bi veljali za prave socijaliste le oni, ki program umevajo, bi morala večina odpasti.“ Bebel pa: „Ni treba, da bi vsak program umel, le drži in prizna naj ga!“ Tako! Židom, Liebknechtu, Bebelu itd., mora vsak socijalni demokrat slepo verovati, a verovati v Boga — je nespamet! Na mestu prvi božji zapovedi, verujte vodnikom socijalne demokracije in držite se njih programa, če tudi ga ne umevate, pa ste zavedni socijalisti. Kaj ne, tudi „svoboda“?!

Liga + 38.

Nova stavka. V Brokenhiltu v Novi Zelandiji so začetkom oktobra l. l. dijaki napravili stavko prav po vzgledu socijalnih demokratov. Izbrali so si „sindikato“, ki je napravil „manifest“, v katerem zahte-

vajo manj latinščine, manj algebre, manj udarcev in več počitnic. Sešli so se v šoli, hoteč oddati svoj manifest. Ko izve vodja, kaj se godi, prihiti v šolo in se loti pred vsem sindikata. Vsak član je dobil odločen udarec; za četrto ure pa je bila stavka končana.

Javne gradnje v Bosni 1892. leta. Graditi se je začela proga Lašva-Bugojno-Jajce, ki bode 30,4 kilometrov dolga. Proga Lašva-Travnik je že toliko napredovala, da se letos izroči javnemu prometu. Na progi Lašva-Dónji Vakuf začel se je delati predor, ki bode 1334 metrov dolg. Proge Travnik-Dónji-Vakuf in Dónji-Vakuf-Jajce so trasirane. Od cestnih zgradb je omeniti, da se je preložil strmi del ceste Susea-Livno, popravila se je cesta ceste Jezero-Majdan in naredila cesta Ključ-Debela stran. Iz Nevesinja se je naredila cesta v Dabarsko polje, iz Mostara pa v Široki breg, iz Bratunca v Skelan. Več novih cest je pa trasiranih. V Capljini so lani naredili velik lesen, v Foči pa velik železen most. Za vodnjake se je potrosilo v Hercegovini 10.000 gl., v Travniku 7000 gl., v Bihaču 2500 gl. Kopalnice Ilidže se je znatno povečalo. Več mest dobilo je vodovode. Začela so se dela za izboljšanje Gačkega polja. V Sarajevu se je začela vrejevati voda Miljačka.

Herzi so tudi v Italiji. Iz Rima se nam piše: Vrana vrani ne izkljuje oči, pravi naš domači pregovor, kateri pa v dejanju dobro poznajo raznovrstni mogočni gospodje, ki imajo še kaj ozira na javno mnenje. Kakor znano, izvolila je bila italijanska zbornica poseben odsek, ki naj preišče, ali je vse v redu pri bankah in kreditnih zavodih, o katerih so se širile ne ravno lepe govorice. A vsa stvar utegne zaspiti, ker visoki gospodje želé in se boje, da goljufija pride na dan. Toda tudi v Italiji so Herzi, ki si dadó usta le z zlatom zamazati. Tako je neki turinski list, ki ne trobi v rog sedanje italijanske vlade, te dni poročal, da je neka banka posodila 3 1/2 milijona lir na neko posestvo, ki ni vredno niti pol milijona. Zviti lastnik tega posestva pa je pri drugi banki dobil še jeden milijon na svoje ležeče imetje. To je pa mogoče, ker dolžnik je vplivna politična oseba, ki je dotično zemljišče pač kupil, a ne plačal. To posestvo je bila vlada pred leti ugrabila cerkvi in je prodala — na up — svojemu človeku. Roka roko vmiva, obedve pa obraz!

Cerkveni letopis.

700 rimskih otrok pri Leonu XIII. Iz Rima, 14. januarja: Sv. oče so dne 8. t. m. pričeli slovesnosti povodom svoje škofovske petdesetletnice s tem, da so vsprejeli nad 700 otrok, katere so spremljali njihovi stariši. Vsprejem se je vršil v konzistorijalni dvorani; dečki in deklice od 4 do 10 let so iz raznovrstnih plemenitih, meščanskih in obrtniških družin: poleg princev in princesinj iz rodu Antici-Mattei, Lancelotti itd. so bili dečki in deklice priprostitih družin, poleg potomcev prastarih rimskih družin pomilovanja vredni mali slepi reveži iz zavoda sv. Aleša, katerim so stariše nadomeščali usmiljeni bratje. Dasi je nemirna mlada kri, vendar se je vršilo vse v najlepšem redu.

Točno ob 11. uri so prišli sv. oče iz svojih soban v konzistorijalno dvorano, pred njimi dvorno spremstvo ter kardinali Rampolla, Serafino Vanutelli, Parochi, Apolloni, Marchi, Ruffo Scilla in Vincenzo Vanutelli. Deški zbor je pozdravil sv. očeta s kantato: Viva il Papa! Ko so sv. oče zasedli prestol in so potihnili zadnji glasovi deškega zbora, stopita petletna deček in deklica pred sv. očeta ter v dvogovoru izražata srčna otroška voščila sv. očetu ob škofovski petdesetletnici. Italijanske otroke treba je videti, kako naravno izražajo svoja čutila z naglasom, izrazom obraza in kretanjem telesa! Ko otročiča koncem dvogovora pozoveta male tovariše in tovarišice, naj skupno zakličejo: Eviva il Papa, združijo se stoteri glasovi iz otroških grl v slavospev, kakeršnega sv. oče Leon XIII. še niso čuli za časa svojega vladanja sv. cerkve. Bili so globoko ginjeni, poslušajoč eviva-klice nedolžnih otrok. Bl je nepopisen prizor, podoben onemu, ko je Gospod rekel: „Pustite otročiče k meni priti“.

Nato je hčerka kneza Antici-Mattei sv. očetu izročila otroški dar: v belosvilnem albumu zbrana vsa pismica in reke, katere so napisali mali otročiči. Kar so neokretna peresa napisala sv. očetu ob škofovski petdesetletnici, obsega gotovo več srčnih

in ljubezni polnih čutil, nego marsikatero dolgo pismo v gostobesednih izrazih udanosti.

In kdo naj opiše radost, ki se je brala na nedolžnih obrazih malih otročičev, ko so posamez s svojimi stariši stopali pred sv. očeta, ki so jim delili sreberne svetinje z rudečimi in višnjevimi trakovi v spomin na ta veseli dan! Preganljiv pa je bil prizor, ko stopi 3½ leta staro dekletce v belem oblačilu pred sv. očeta, poljubi častitljivemu starčku roke in nogo ter živo narekuje mično pesmico. Ker hočejo sv. oče bolje slišati mladenko, vzdignejo jo v svoje naročje in otroče mirno ponovi svoje naučene stihe. Sv. oče nato kodrastega angeljčka pritisnejo na svoje sree, blagoslové ter izročé materi, kateri so goste solze veselja bile po licu.

Ura je minevala za uro in vedno so se bližali drugi otročiči k prestolu. Vročina v dvorani je postajala že neznosna in mnogi dostojanstveniki so opozarjali sv. očeta, naj bi prenehali, toda sv. oče se niso zmenili za opomine, dokler neso vseh vsprejeli ter nagovorili s kratkimi besedami. Ko so prišli vsi na vrsto, vzdignejo se sv. oče čvrsto in živo, podele apostolski blagoslov ter rekó, da jim je na pravil vsprejem ljubeznivih otrok veliko veselje in tolažbo. Vsakdo navzočih se je prepričal o istinitosti besed, katere sta govorila deček in deklica v svojem dvogovoru: „Lažniki, so ki trdè, da so naš sv. oče slabi in bolni.“

Udanostne izjave.

Udanostna izjava občine Sv. Jošt - Besnica:

„Vaša prevzvišenost naj blagovoli milostno vsprejeti očitno spoznanje najglobkejšega spoštovanja, zaupanja in srčne udanosti združene občine Sv. Jošta in Besnice pri Kranju. Pred štirimi leti smo bili tako srečni, da ste, prevzvišeni, delili zakrament sv. birme pri Sv. Joštu, letos pa v Besnici. Pri obeh priložnostih smo po svojih slabih močéh Vaši prevzvišenosti pokazali svoje spoštovanje in presrečno ljubezen. Tudi sedaj, ko Vas Vaši nasprotniki tolikanj obrekujejo in napadajo, ponavljamo tem potom izraz svoje udanosti in pokorščine, ter slovesno pritrujemo sklepom prvega slov. katol. shoda.

Občina Sv. Jošta in Besnice, dné 11. decembra 1892.

Jan. Poličar, župan; Martin Stular, Martin Sinkar, Fr. Sedlar, občinski svetovalci; Mat. Benedičič, Jak. Leben, Bl. Pisove, Fr. Knific, Ant. Okorn, Valentin Knific, Jos. Papler, Jos. Kalan, občinski odborniki.“

Udanostna izjava občine Mirna:

„Danes pri občinski seji zbrani odborniki mirnski obsojamo napade na od Boga nam dana višjega pastirja, odobravamo sklepe I. slovenskega katol. shoda in se z veseljem pridružujemo udanostnim izjavam drugih občin.

Občina Mirna, dné 11. decembra 1892. Fr. Neubauer, župan; Ant. Planinšek, občinski svetovalec; Jos. Schuller, Fr. Zaplatar, Jan. Urbančič, Martin Grčar, Ant. Zaplatar, Jos. Šlempergar, občinski odborniki.“

Udanostna izjava županstva Škocijan:

„Dan za dnevom Vas zagotavljajo v svojih udanostnih izjavah katoliški možje svoje odkritosrčne ljubezni, udanosti in spoštovanja. Tem zavednim možém se danes tudi pridružujemo Škocijanci na Dolenjskem. Dasiravno nismo bili prvi, vendar zaradi tega nismo manj odločni in zavedni. Vaša načela in načela I. slov. katol. shoda so tudi naša. — Ta izjava naj Vam, premilostni, spričuje, da prebivalstvo škocijanske občine presrečno ljubi svojega višjega pastirja in da hoče biti in ostati vedno verno, zavedno, katoliško na strani svojega škofa.

Županstvo v Škocijanu, dné 14. decembra 1892.

Jan. Rabželj, župan; Jos. Globevnik, Fr. Ulepič, Mat. Povše, Jan. Vovko, Rud. Kunstelj, Jan. Mergole, Jos. Jernejčič, Ant. Cinkole, Jos. Pucelj, Ant. Zaman, Jos. Jan, Jan. Rodič, Jos. Simončič, Mart. Mole, občinski odborniki.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 18. januarja.

(Beseda o poštenju.) S tem naslovom je objavil „Narod“ dné 15. jan. t. l. članek, v katerem mej drugim pravi: „To zavest imamo in te svedočebe nam noben čitatelj ne more odrekati, da se borimo s poštenim in dostojnim orožjem . . . nikdar pa

še nismo hoté in maa fide zapisali neresnične besede.“ — Zato „Narodovo“ trditev o njegovem poštenju (!) dokaz iz letošnjega leta. „Narod“ je razpravljajoč novoletni ogovor prevzv. gosp. knezoškofa ljubljanskega poročal neresnico, da je „Slovenec“ prinesel ogovor škofov v slovenskem prevodu, da je torej škof govoril v nemškem jeziku dasi so celo „Novice“ pisale v svojem 1. listu: „Najprej omenimo, da je knezoškof na nemški ogovor ljubeznjivo odgovoril v jeziku, katerega govori 95% škofljanov in vsa duhovščina kranjska.“ — Ako torej oni gospodje, ki so „Narodu“ tako točno poročali o vsaki besedici pri novoletnem vsprejemu v svojem poštenju niso „Narodu“ povedali, v katerem jeziku da je prevzv. škof govoril one besede, ki jih je objavil „Slovenec“, moral bi bil „Narod“ vsaj iz „Novic“ posneti in v svojem poštenju, popraviti svoje neresnično poročilo. „Narod“ tega ni storil in z ozirom na to je torej vsakomur jasno, kakšno je „Narodovo“ pošteno in dostojno orožje, katero rabi nasproti svojemu škofu tudi v tem slučaju.

(Iz Rima) se nam piše dne 15. jan.: Nedavno sem sporočil, da bo v prihodnjem konzistoriju imenovan kardinalom tudi znani jezuit P. Steinhuber. To pa se ne bode zgodilo že sedaj, pač pa skoraj, gotovo še le v konzistoriju po Velikinoči. — Mrz je tudi tukaj nenavadno hud. Mnogi Nili, Pozejdoni, nimfe in druga stara vodna božanstva ob vodnjakih so danes v noči dobili ledeno obleko, katere niso navajeni, zato pa imajo jako kisle obraze. — Danes je monsign. dr. Nagl v cerkvi s. Maria dell' Anima daroval slovesno črno sv. mašo za pokojnega grofa Paar-a, bivšega veleposlanika avstrijskega pri Vatikanu. Navzoči so bili veleposlanik grof Revertera z uradniki in več odličnih oseb.

(Iz Krškega se nam poroča, da je Sava vsled hudega mraza od Sevnice do Krškega čez in čez zamrznela.

(Nesreča.) Danes zjutraj je na mestnem trgu hišina Katarina Sl. na gladkem trotoaru tako nesrečno padla, da si je nogo zlomila. Ko bi slavni magistrat vendarle bolj strogo na to pazil, da bi se trotuar pravočasno posipal!

(O domačem kiparstvu.) Piše se nam: Slovenec je že nekaterekrat povdarjal, naj se podpirajo domačini povsod, najpreje tudi pri kiparstvu. Vzroki, zakaj pri nas, ko imamo vendar veliko darovitih mož v vseh strokah, tudi tukaj tujstvo prevladuje, so mnogoteri. Prvi in pglavitni je pa neka nezaupljivost, katero imajo naročniki do ljudi, ki jih ne poznajo. Naš človek ne pozna reklame in je premalo podjeten, da bi z neko žilavostjo se lotil velikih stvari. Z največje večine imajo n. pr. naši kiparji priproste delavnice, koder je mojster h krati tudi jedina delavna moč. Zato seveda ne morejo izdelavati kar uprek raznovrstnih kipov za na prodaj; njihovo delo je odvisno od naročil; za somenj ne morejo delati. Kakor ravno veliki kapitalistični obrt uničuje manjši obrt s tem, da ne dela samo za gotova naročila, marveč za na prodaj in da vsled tega vsakdo stvar, ki jo potrebuje dobi lahko pri njem ob vsakem času; tako tudi večji in podjetni tuji kiparji, ki izdelujejo z mnogimi delavci za skladišče najraznolitejše izdelke, škodujejo domačinom. Bog daj, da se ustanovi društvo, ki bi tudi v tem obziru pomagali našim kiparjem. — Vrh tega je pa križ pri nas, da se jih res obilo ponuja za kipe, ki niso zato. Nimajo znanja, nimajo vaje in zato delajo — slabo drugim v sramoto. Zraven pa delajo za tako ceno, da vesten kipar nikakor ne more shajati ž njo. Škoda je, da se nekateri naročniki dajo vjeti samo po nizki ceni in potem prevarani tožijo zaradi slabih izdelkov. — Tujei so pa čili in delavni. Cenikov cela reč preplavlja vsako leto vse dežele in cenik je jako dobra — vada. Prihrani se čas za pisarjenje, poizvedovanje, pogajanje; cenik za vse to odvrne, kar stane brez cenika mnogo časa in truda. Vendar pa menim, da se vkljub cenikom ne sme prezreti pri tujcih — slaba stran. Žalostnih izkušenj je tudi pri tujih izdelkih le preveč. Po Gorenjskem je mnogo kipov iz tujine; vsak večji stane stotak in še več; mnogo jih je, ki niti polovico niso vredni. — Neki kipar je naročil nebarvan kip s Tirolskega; kip je bil pa silno slab; sam ga je še dolgo popravil in „fasal“, vendar ga naročnik skoraj ni hotel sprejeti. Kipar je imel pri njem veliko izgubo. — Pri cenikih mora se pač najpreje pogledati cena. In vendar ta ni tako nizka: L. B. Purger iz Grödna na Tirolskem: 100 cm — 50 gl.; 135 cm — 100 gl.; 165 cm — 150 gld.; 200 cm — 225 gld. Josip

Rifesser ravno tam: 100 cm, — 48 gld.; 150 cm — 100 gld.; 200 cm — 170 gld.; 220 cm — 220 gl.; A. Vogl iz Inomosta: 100 cm — 46 gld.; 142 cm — 80 gld.; 190 cm — 160 gld.; A. Mayer iz Monakovega: 48 cm — 50 mk; 110 cm — 120 mk; 145 cm — 180 mk.; 160 cm — 200 mk. Leo Warl z Dunaja: 100 cm — 130 mk.; 150 cm — 232 mk.; 200 cm — 350 mk. Za take cene se da že kaj narediti. Po teh cenah se tudi izveden in vesten domačin lahko potruži in kip lepo in dobro izdela. Delajmo tedaj nato, da bodo dobri domači kiparji dobili dela in pomagajmo jim po svojih močéh, da bi se čim dalje, tem bolj spopolnovali in izvežbovali. —

(Velika pratika.) Piše se nam: Velika pratika je tako razširjena in vdomačena na Slovenskem, da je skorej ni kmetske hiše, v kateri bi je ne bilo dobiti. Želeti bi torej bilo poleg bistvenih nedostatkov omenjenih že v „Slovencu“, da bi bil prvi del, koledar, pravilneje vrejevan, vzlasti kar zadeva sopranike in postne dneve. Merodajni v tej stvari so gotovo škofijski direktoriji. Zdaj naj pa s tem kedo primerja pratiko v tem oziru, kolika razlika! Ob nedeljah oznanjujejo se ljudstvu v cerkvi prazniki, so prazniki in posti za prihodnji teden; duhovnik se pri tem seveda ravna po direktoriju; ljudstvo pa ima tu in tam toliko vero v pratiko, da méní: duhoven se je zmotil, ako najdejo, da se pratika ne vjema z oznanilom. (Op. vred.: Prosimo gosp. dopisnika, naj naznani v tem oziru storjene napake, vredništvo pratike jih bo gotovo z veseljem popravilo v izdanju za prihodnje leto.)

(Z Reke) se nam poroča: Ker je „Slov. Narod“ vporabil dopis z Reke pod naslovom: „Slučaji, ki niso slučaj“, v „Slovenici“ št. 7 t. l. za napad zoper prevzv. knezoškofa ljubljanskega, moram izjaviti, da je „Narod“ isti dopis napačno razumel. Kdor oni dopis pazljivo bere, uvidi precej, da je madjaronska vlada vzela dr. Franklu katehetsko službo za to, ker je zaveden Hrvat, višje zagrebško svečenstvo je na to le pristalo. In ista madjaronska vlada je hudo udarila župnika bistriškega in ondotne župljane. Da pod „hunske-azijatskim kopitom“ ni umevati zagrebškega svečenstva, to nam jasno kažejo nadaljnje besede, kjer je govor o obsojenju kmetov pred „sudbenim stolom“, kjer je sodnik Cuculic rekel porogljivo kmetom one besede. Pri župniku in pri kmetih v M. Bistrici ni imelo „višje zagrebško svečenstvo“ ničesar opraviti, in tudi oni dopis ne pravi niti od daleč, da je župniku ali kmetom kaj zakrivila višja zagrebška duhovščina; vsaj meni dopisovalcu ni nič znano. Vsa notica je obrnjena le proti vladi, o višjem zagrebškem svečanstvu se samo to omenja, da je vladi pritrdilo na ostavko dr. Frankla. „Slov. Narod“ ni imel tedaj niti najmanjšega povoda na podlagi one notice napadati ljubljanskega knezoškofa. Ker je pa vendar to storil, je s tem pokazal le svoje nelepo zavijanje in najhujše sovraštvo do višjega svojega pastirja. Da hodi zagrebško višje svečenstvo z vlado čez drn in strn, je gotovo in to mora vsaki pravi katoličan in narodnjak obsojati; le toliko bi smelo z vlado hoditi, kolikor bi s tem pospeševalo časni in večni blagor naroda. Tako pa dela ravno ljubljanski višji pastir in kdor ga napada, dela mu krivico. Mej zagrebškim višjim svečenstvom in pa dr. Missio je torej velikanska razlika. Ljubljanski višji pastir ne psuje, niti ne sramoti svojih za narod gorečih duhovnikov — to je zanj prenizko in nekrščansko, temveč osebe za „Narodom psujejo dan za dnevom za narod gorečega škofa in njegove duhovnike. Ako pa je vladika pri neki priliki izrekel, da hodijo nekateri njegovi duhovniki — in teh je prav malo, hvala Večnemu — svoje poti, ločeni od njega, jih ni s tem ne psoval, ne sramotil. To je govoril mirno in dostojno. On ni škof samo vernih, temveč tudi duhovnikov; zato je njegova sveta dolžnost tudi nad temi čuti in potrebno govoriti. Sicer so pa oni duhovniki, ki so se ločili od svojega blagega, gorečega, apostolskega vladike, in koketujejo z liberalci, vredni graje in pomilovanja. In kakor obsojamo madjaronsko zagrebško višje svečenstvo, tako moramo obsojati tudi njih. Eni in drugi so na krivi poti, katera ne vodi h Kristusu. Obsojamo odločno obeh napačnost, osebe pa ljubimo in želimo od srca, da bi se eni in drugi čim preje vrnili na pravo pot. Sapienti sat.

(Iz Žirov), dné 17. januarja: Društveno življenje se tudi pri nas lepo razvija, posebno „Gasilno društvo“ je pravi ponos občini žirovski. — „Bralno društvo“ je tudi v dobrem stanju, kakor je pokazal zadnji račun; pristopilo mu je tudi nekaj

novih udov. Pri rednem obnem zboru so bili voljeni v odbor sledeči gg.: Ivan Peternel, predsednik; Jernej Peternel, podpredsednik; Ivan Selak, blagajnik; Andrej Soleti, tajnik; Matej Mohorč, Val. Oblak in Franc Peternel, odborniki. Ne zdi se pa nam prav, da se nekateri udje ne udeležujejo zborovanja. Saj bi bilo vendar najlepše, da bi vsi udje prišli k rednim zborom ter vsak pové svoje mnenje, da bi v potrebnem napredovali in nepotrebno odstranili. — Zdravstveno stanje je bilo minolo leto silno slabo. Vročinska bolezen je hudo razsajala, posebno tri vasi so bile hudo prizadete, Breznica, Selo in Korita. Pri nekaterih hišah je vse ležalo, ni bilo pastirja, da bi bil gual živino na pašo, ne hlapca, da bi šel kositi, ne dekle, da bi bila opravljala različna dela, dostikrat ga ni bilo nikogar, da bi bil stregel bolnikom. Delavci so se tudi silno težko dobivali, ker so se bali nalezljive bolezni. Umrlo je največ ženskih, večinoma mlade matere so bile žrtve grozni bolezni. Zdaj je, hvala Bogu, bolezen večinoma ponehala. Umrlo jih je minolo leto 97, ko jih druga leta okoli 70. Rojenih je bilo pa 115. Dal Bog, da bi bilo bodoče leto bolj srečno. — Zimo imamo, kakor drugod, tudi pri nas zelo hudo, dné 14. t. m. je kazal toplomer 21 stopinj pod ničlo. —č.

(Srednje šole v Avstriji.) V šolskem letu 1892/3 je v Avstriji 178 gimnazij in 79 realk. Na gimnazijah je 56.581, na realkah 22.801 dijakov. Po učnem jeziku je gimnazij: 97 nemških, 41 čeških, 24 poljskih, 8 dvojezičnih, 4 laške, 3 hrvatske, 1 rusinske; realk je: 57 nemških, 14 čeških, 4 poljske, 3 laške, 1 dvojezična. Slovenci nimamo niti slovenske gimnazije, niti slovenske realke! Navedene številke tudi jasno govoré, kako se v Avstriji zatira — nemštvo, o katerega zatiranju čifutsko-lazi-liberalni listi dan na dan vedó svojim bralcem toliko pripovedovati! — + 4.

(Židovsko časnikarstvo.) Koncem minulega leta osnovalo se je na Dunaju židovsko društvo z imenom „Erste Wiener Zeitungs-Gesellschaft“, s kapitalom 1.200.000 gld., ki je nakupilo židovski list „Illustriertes Wiener Extrablatt.“ Ta list slovi zlasti po fotografijah mnogih morilcev, katere donaša po vsakem umoru točno in hitro! Kupne cene se je izplačalo 1.150.000 gld.!! Imenovan list je imel dohodkov: leta 1892: 241.400 gl. naročnine in 115.900 gld. za inserate; leta 1891. pa 573.600 gld. naročnine (!) in 153.600 gld. za inserate. V prvem tečaju 1892. je imel list čistega dobička 71.000 gld.!! — Te številke pač najbolj pričajo o neznosnem vplivu in moči židovskega časnikarstva! A kakšne so razmere katoliškega tiska?? — + 4.

(Iz Celovca.) dné 17. jan. Od vseh strani se vam poroča o nenavadnem, hudem mrazu. Po znanem reku: „Est solamen socios habere malorum,“ bodi dotičnim gg. povedano, da i Celovčani glede mraza prav nič nismo na boljšem. Koncem minulega tedna imeli smo mraz, kakoršnega niti najstarejši ljudje ne pomnijo. Toplomer je padal do 30° C. — Včeraj je začel v kljub velikemu mrazu zopet nalezavati sneg. — Vrbsko jezero je od dné 12. t. m. že vse zamrznjeno.

(Z Goriškega.) Raznesla se je novica, da si bo izposodilo mesto Gorica 200.000 gld. za nove stavbe. To je dokaz, da je dolgove delati tudi v Gorici šega. Mestna gospodarka bi lahko kaj bolje gospodarila. — Čemu zidati na mestne stroške toliko laških šol v polasčenje slovenske dece!? Raznarodovanje Slovencev stane denarja. Da bi bila Gorica čisto laška — bodi! A istinitost je, priznana tudi od laškega katoliškega glasila „Eco“, da biva v Gorici več ko jedna tretjina Slovencev, ki tudi plačujejo v mestno kaso velikih doklad, s katerimi zida laška gospôda laške raznarodovalne šole. Za prepotrebno slovensko šolo pa nima pravicoljubnost goriških veljakov ni srca, ni denarja. Odkod taka radodarnost mestnih očetov nasproti Slovincem, umevamo — vsaj poje pesnik Gregorčič:

„Pravico v grob so devali,
Pri grobu jaz sem bil,
Pogrebel so prepevali,
A jaz solze sem lil.“

Liga + 25.

(V Kobdilju) na Krasu je umrl veleposesnik Anton Fabijan, ud pogozdovalne komisije za Kras.

(V Cerknem) je izprazneno mesto obhodnika z letno plačo 250 gld.

(V Gorici) poročali bodo plačo magistratuim dijurnistom s koncem januarja.

(Na Goriškem) imamo nenavaden mraz. Soča je na več mestih premrznila.

(Umrlo) je v pondeljek 16. t. m. v Komendi blag. gospa Klotilda Müller, vdova ranjega dr. Fort. Müllerja in mati gosp. prof. Alfonza Müllerja, kustoza deželnega muzeja kranjskega. Naše sožalje blagi rodovini.

(Z Notranjskega) se nam piše: O. kr. gozdar Fr. Pader premeščen je na lastno prošnjo iz Postojine v Novo Mesto. Gosp. Pader služil je v Postojini petnajst let. On je bil, kateri je leta 1873 prvo seme za pogozdovanje Krasa položil v zemljo. Pod njegovim vodstvom izvršile so se krasne nasadbe pri Postojini, Rakitniku, Matenjivasi, Nemškivasi, Šentpetru, Kalu, Gabrku, v Vipavi in Trnovem. Da se je pogozdovanje moglo brez zaprek vršiti, poučeval je narod ustno in pismeno o koristi pogozdovanja Krasa, in na njegovo prigovarjanje odstopile so posamezne občine nad 100 oralov sveta za pogozdenje, koji svet je danes ves pogozden. Leta 1874 poučeval je v ljudski šoli v Postojini odraslo mladino o gospodarstvu v gozdu, o gozdoreji, gozdnem varstvu itd., brezplačno. — Z delavci ravnal je človekoljubno, pri odmeri mezd ni bil skop, zbog tega imel je zmirom zadostno število delavcev, in pogozdovanje vršilo se je naglo in pravilno. Korist njegovega delovanja je narod s tem pripoznal, da ga je zgornje-vremška županija izvolila častnim občanom. Zaradi silovite burje, katere mu je lansko leto naklonila težko bolezen, prosil je za premeščenje, ter se preselil v Novo Mesto na novo, želimo, enako uspešno delovanje.

(Drag konj) Žrebec „Stambul“, ki je že prolel eno milijo v dveh minutah in 7/8 sekundah je bil v Njujorku dné 20. decembra l. l. za 41.000 dolarjev prodan.

(Podplate iz aluminija) so že jeli rabiti pariški črevljarji. Jako se hvalijo taki črevlji, ker se ne premočijo, gibkost pa nič ne trpi.

(O. Dane Marin.) dalmatinski frančiškan, je pred kratkim umrl. Njegovo delovanje je za Dalmacijo jako znamenito. Še pred Stazičem je namreč sestavil hrvaško slovnico in v hrvaškem jeziku poučeval mladi redovniški naraščaj pokrajine sv. Odrešenika, od koder je hrvaškemu narodu izšlo toliko znamenitih in zaslužnih mož.

(Porotniki) pri tukajšnjem c. kr. deželnem in porotnem sodišču za prvo porotno dobo, katere se prične z dnem 27. februarija: Karol Žitnik, posestnik v Borovnici; Jan. Malenšek, posestnik in krčmar v Tacnu; Štef. Klun, krčmar in hišni posestnik v Ljubljani; Fr. Leskovic, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; dr. Val. Štempihar, advokat v Kranju; Ferd. Souvan, trgovec v Ljubljani; Jos. Jeglič, trgovec in hišni posestnik v Ljubljani; Ant. Meršolj, krojaški mojster; Ferd. Kozak, mesar in hišni posestnik; Jos. Bernard, svečar in hišni posestnik; Karol Hudabinič, glavni zastopnik graške vzajemno-zavarovalne banke; Leop. Slova, mesar; Jan. Cinkole, krčmar in hišni posestnik, vsi iz Ljubljane; Ant. Povše, posestnik in krčmar v Stepanji vasi; Luk. Šumi, krojaški mojster v Ljubljani; Jan. Levec, posestnik v Dolu; Fr. Ferline, krčmar v Ljubljani; Ant. Komotar, c. kr. notar na Vrhniki; dr. Karol Šmidinger, c. kr. notar v Kamniku; Jan. Linniger, trgovec in posestnik v Ljubljani; Srečko Noll, klepar v Ljubljani; Jos. Ballis, trgovec na Vrhniki; Edv. Schlegl, podkovski kovač v Ljubljani; Al. Monatti, trgovec na Igu; Jan. Janež, trgovec in posestnik v Ljubljani; Jern. Grašek, posestnik v Kamniku; Jan. Potivalnik, posestnik v Ljubljani; Ant. Prelesnik, deželni oficijal v Ljubljani; Janez Černe, urar v Ljubljani; Ant. Homan, posestnik v Škofji Loki; Tom. Pavšler ml., posestnik v Kranju; Guido Zeschko, zavarovalni zastopnik in posestnik v Ljubljani; Karol Binder, mizar v Ljubljani; Janez Mathian st., trgovec v Ljubljani; Jakob Zalaznik, pek v Ljubljani. — Kot namestniki: Lud. Wöfling, trg. pomočnik; Fr. Hirsal, trg. pomočnik; Valentin Klešnik, pek; Andr. Uršič, posestnik; Jurij Jančovič; Jan. Kos, pek; Al. Kajzelj, poslovođa; Fr. Fajdiga, molar, in And. Božnar, trg. pomočnik — vsi iz Ljubljane.

Društva.

(Bralno društvo pri sv. Križu na Murskem polju) bo imelo v nedeljo 22. t. m. ob 3 uri popoldne svoj občni zbor z občajnim vsopredom.

(Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v St. Vidu) nad Ljubljano je imela v nedeljo svoj ustanovni shod. Pri veselici je sviral učiteljski godbeni klub, pel pa je mešan zbor domačih pevcev in pevk pod vodstvom g. nadučitelja

Zirovnika. Učiteljica gospd. J. Miklavčič je razložila namen družbe in gospd. Franja Cirmanova je deklamovala Gregorčičevo: „Blagovestnikom“. Glavno družbo sta zastopala gg. dr. Vošnjak in A. Koblar iz Ljubljane, katere sta pozdravljala najmlajšo 19. žensko podružnico ter jej želela najboljši uspeh. Za družbo se je nabrala precejšnja vsota po vstopnicah in šaljivem središčanju.

(Moravsko pevsko društvo.) Vabilo k veselici „Moravskega pevskega društva“, dné 22. januarja 1893 pri Stajgmanu. Vspored: 1. Volarič: Naš dom, moški zbor. 2. Nedved: Nazaj v planinski raj, mešani zbor. 3. Eisenhut: V naravi, moški zbor. 4. Foerster: Naše gore, mešani zbor. 5. Volarič: Trobojnici, moški zbor. 6. Volarič: Pogovor z domom, mešani zbor. 7. * * * Mihova ženitev, čveterospev. 8. Vilhar: Bojna pjesem, moški zbor. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstop prost. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Telegrami.

Radovljica, 18. januarija. Župnik Matej Jereb v Kropi nevarno za pljučnico zbolel. Zdravnik nima nobenega upanja.

Dunaj, 17. januarija. Vojvoda Albreht vrttembergški, ženin nadvojvodinje Marjete Sofije, se je pripeljal včeraj iz Stuttgarta.

Dunaj, 18. januarija. „Wiener Ztg.“ je objavila, da se je nadvojvodinja Marjeta Sofija odstavila od dostojanstva opatinje ustava plemenitih dam v Pragi in vojvoda Albreht Vrttembergški imenoval vitezom reda zlatega runa.

Pariz, 17. januarija. Zbornica je zavrgla vzlic ugovarjanju trgovskega in pomorskega ministra dovolitev premije za ladje, ki se na troške francoskih ladijodelnic gradé v inozemstvu.

Pariz, 18. januarija. Kakor poroča „Eclair“, bodo danes časniškega dopisnika Szekely-ja odpeljali na mejo pri Belfortu.

Mesina, 17. januarja. Ob štirih zjutraj sta v morski ožini zadela vkupé jeden italijanski in jeden francoski parnik. Oba sta se potopila.

London, 18. januarija. Po poročilu iz Kajire je kriza končana. Podkralj je izrekel angleškemu poslaniku, da obžaluje poslednje dogodke in je pripravljen Riaz-pašo imenovati ministerskim predsednikom namesto Fakri-paše. Angleški poslanik je izrekel, da je zadovoljen.

Bombay, 17. januarija. Nadvojvoda Fran Ferdinand pripeljal se je ob 5 uri popoldne v Bombay. Pozdravil ga je guverner. Ulice so po mestu olupšane.

London, 18. januarija. Kakor se poroča „Daily News“ iz Kajire, je angleški poslanik stavil ultimatum, da v 24 urah novi ministri odstopijo. Podkralj je izjavil, da ne odstopi od svojih pravic. Fakri paša je odstopil.

Popolnoma svilene tiskane foularde od 85 kr. do gld. 3'85 meter — (kaeih 400 različnih baž) — potem črno, belo in barvasto svileno blago od 45 kr. do gld. 11'85, gladko, progasto, prižasto, vzorčasto, damasti itd. (kaeih 240 različnih baž in 2000 različnih barv, narčtov itd.) poštnine in carine prosto. Vzorec pošljejo se z obratno pošto. Pisma veljajo 10 kr., dopisnice 5 kr. v Švico.

Tovarna za svileno blago G. Henneberg (13 2) (c. in kr. dvorni založnik v Curihu (Zürich). (16-1)

15. januarija. Elizabeta Stenovic, sodarjeva žena, 73 let, Gradišče 14, plučni emphysem.

16. januarija. Jožef Schreyer, posestnik, 46 let, Špitalske ulice 9, plučni edem. — Luelja Švigel, tesarjeva vdova, 74 let, Konjušne ulice 6, marasmus.

V bolnišnici:

14. januarija, Helena Čermak, gostija, 73 let, srčna hiba.

Tu je!

16. januarija.

Pri **Maliču**: Harter, Stich, trgovec; Gottfried, potovalec, z Dunaja. — Kokol iz Maribora. — Hanzik, logarski oskrbnik, iz Tržiča.

Pri **Storcu**: Wild, podpolkovnik, in Birner, potovalec, iz Grada. — Grivec, kapelan, iz Leskovec. — Hirsch, numismatik, iz Monakovega. — Rottensteier, mašinist, iz Bistrice. — Hochsinger, trgovec, z Ogerskega. — pl. Malberg s so-progo z Dunaja.

Pri **Južnem kotodvoru**: Valentineiz z Dunaja.

Pri **bavarskem dvoru**: Serbenc, potovalec, iz Gor. Mozelja. — Berloch, in Cvek, potovalec, iz Kamnika. — Bröner, vinotrčec, iz Varaždina.

Vremensko sporočilo.

Dan	Stanje	Veter	Vreme
opazovanja	barometra v mm	termometra po Celsiusu	
1. u. jut.	725.4	-12.4	sl. svzh.
17. u. pop.	724.0	-8.6	sl. sever
9. u. sveč.	727.2	-12.0	sl. svzh.
Srednja temperatura -11.0 za 7-9° pod normalom			

Stanje avstro-ogerske banke

dné 15. januarja 1893.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu	gld. 453.417.000 (-10.231.000)
Kovinski zaklad	289.171.000 (-18.000)
Listnica	157.399.000 (-6.244.000)
Lombard	22.649.000 (-4.627.000)
Davka prosta bančna	
Izerva	gld. 44.885.000 (+11.216.000)

66 (1)

Užaljenega sreča javljamo vsem p. n. sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo, poklicati k sebi našo preblago mater, oziroma staro mater, blagorodno gospo

Klotildo Müllner,

vdova zdravnikova,

po kratki bolezni, prevideno s sv. zakramenti, v ponedeljek zvečer ob 1/2 8. uri v 73. letu njene dōbe.

Pogreb je v sredo 18. t. m. ob 4. popoldne.

Sv. maše za blagor rajne matere se bodo brale v več cerkvah.

V Komendi, dné 18. jan. 1893.

Alfonz, Balduin, Evgen,

sinovi.

Izabela,

hči.

Klotilda,

unuka.

Namesto vsakega drugega naznanila.

Tržne cene v Ljubljani

dné 18. januarja

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, oklt.	6 17	Speh povejen, kgr.	64
Rež.	4 69	Surovo maslo.	32
Jecmen.	3 84	Jajca, jedno	3
Oves.	2 72	Mleko, liter	10
Ajda.	5 57	Govje meso, kgr.	64
Proso.	4 26	Telečje	64
Koruz.	4 13	Svinjsko	52
Krompir.	3 20	Kostrunovo	40
Leča.	12	Pikaneč	45
Grah.	13	Golob	20
Fizol.	10	Seno, 100 kgr.	2 23
Maas.	94	Slama.	2 05
Speh svzh.	66	Drva trda, 4 kub. mtr.	7
	54	menka.	5

**Cenilniki
zastonj
in franko.**

**Največja zaloga
šivalnih strojev
JAN. JAX,**

LJUBLJANA,

Dunajska cesta 13.

Najnižje cene. Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo.

Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno, trajno
556 in ceno. 30-8

Stv. 599.

Razglas.

61 3-2

Pobiranje pasjega davka za 1893. leto pričelo se je s 1. januarjem letos in je plačati ta davek v okrožji ljubljanskega mesta od vsakega psa izimši one, kateri so za varstvo samotnih posestev neobhodno potrebni. Lastniki psov naj si najpozneje

do 1. februarija t. l.

preskrbe letošnje marke pri mestni blagajnici proti plačilu **4. gld. av. velj.**

Z ozirom na § 14. izvršilne naredbe o pobiranju pasjega davka se lastniki psov opozarjajo, naj o pravem času vplačajo takso, **ker bo konjač od 1. februarija t. l. počenši vse one pse polovil, kateri se bodo na ulicah nahajali brez letos veljavne marke.**

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 9. januarja 1893.

Svoji k svojim!

Priznano najboljše

in najcenejše

čebelno-voščene sveče

priporoča

Oroslav Dolenec

(2 10-6)

v Ljubljani.

Svoji k svojim!

III. zvezek:

POVESTI

ANDREJ KALAN

je izšel ter se dobi komad po 20 kr., po pošti 23 kr. v „Katoliški Bukvarni“ in „Katol. Tiskarni“ v Ljubljani.

Tudi II. zvezek je še v zalogi.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je
Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu uživanju namešane ali s surogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravnejšo in redilnejšo kavo. — **Neprekosljiva** kot dodaja navadni kavi. — **Ponaredeb se skrbno izogibaj.** — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Dunajska borza.

Dné 18. januarja.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 65 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 . 30
Zlata renta 4%, davka prosta	116 . 70
Papirna renta 5%, davka prosta	100 . 65
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	999 . —
Kred. tne akcije, 160 gld.	323 . —
London, 10 funtov strl.	120 . 70
Napoleonodor (20 fr.)	9 . 61
Cenarski cekini	5 . 68 1/2
Nemških mark 100	59 . 25

Dné 16. januarja.

Ogerska zlata renta 4%	114 gld. 40 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 . 95
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 . —
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	167 . —
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	190 . 25
Zastavna pisma avstr. obr. zem. kred. banke 4%	97 . 20
Zastavna pisma	100 . 80
Kreditne srečke, 100 gld.	195 . —
St. Genois srečke 40 gld.	68 . 50

Ljubljanske srečke, 20 gld.	25 gld. 25 kr.
Avstr. rubežega križa srečke, 10 gld.	19 . —
Rudolfove srečke, 10 gld.	26 . 50
Salmove srečke, 40 gld.	— . —
Windischgraezove srečke, 20 gld.	65 . —
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154 . 25
Akcije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v.	2845 . —
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	90 . 75
Papirni rubelj	23 1/2 . —
Laških lir 100	— . —

List „Mercur“. Zanesljiva informacija o stalno obrestnih in dividendnih papirjih, važnih dogodkih na gospodarskem in finančnem polju, odločilnih pojavih na dunajski borzi. Světi pismeni in ustni brezplačno. Celotna naročnina s poštno pošiljateljico vred gld. 2 60.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Vestni nasveti za doseg
kolikor moč visokega obrestovanja
pri najpopolnejši varnosti
naloženih glavnice.